

ГРАБОВСЬКА Ульяна,

здобувач вищої освіти другого курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:

ЮНІНА Марина,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права
та процесу Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

ПРАВО НА УКЛАДЕННЯ ОДНОСТАТЕВИХ ШЛЮБІВ: АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ ТА НОРМ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА

На теперішній час питання щодо одностатевих шлюбів є досить актуальним. Згідно статті 21 Сімейного Кодексу України, шлюбом є сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у органі державної реєстрації актів цивільного стану. Відповідно до цього суб'єктами шлюбних відносин є особи протилежної статі, тобто чоловік та жінка. Спираючись на законодавчу базу, в Україні залишається заборона на укладення одностатевих шлюбів, через те, що це суперечить моральним засадам суспільства, а також релігійним законам, що також здійснюють вплив на сімейні правовідносини [2, с.92].

Щороку в Україні зростає кількість фізичних осіб з нетрадиційною сексуальною орієнтацією, незважаючи на обмеження прав особи на укладення одностатєвого шлюбу та не визнання таких відносин. Доказами цього факту є підвищення чисельності учасників рухів сексуальних меншин в Україні. Деякі філософи вважають, що зростання фізичних осіб з нетрадиційною сексуальною орієнтацією викликана відсутністю у суспільстві інституту легалізації таких осіб, що наслідком впливу панівної релігії [1, с. 257]. Водночас, з негативним тлумаченням моральності фізичних осіб з нетрадиційною сексуальною орієнтацією, поряд з цим, існує тоталітарне ставлення до них з боку суспільства [3, с. 319]. Це можна характеризувати тим, що поступово, в Україні змінюється моральні права та релігійні настрої. Зміну настроїв навіть можливо помітити у юридичній та науково-публіцистичній літературі. У наукових роботах, спрямованих на дослідження сімейно-правової галузі, ми можемо помітити спростування певних стереотипів до соціальної орієнтації людини. [3, с.92]. Окрім цього, ми не можемо не звернути увагу на те, що у Європейських країнах, на одностатєві шлюби не акцентують таку увагу, як у нашій країні.

В останні роки, коли особи з нетрадиційною сексуальною орієнтацією домоглися поширеності прав на прояв своєї індивідуальності, у деяких країнах почався стрімкий рух на легалізацію одностатевих шлюбів [1, с. 258]. Так, у таких країнах як Голландія, Бельгія, Іспанія, Швейцарія та Канада одностатевий шлюб є легалізованим. Крім цього, значна кількість держав легалізувала одностатеві партнерства сексуальним меншинством. З одного боку, це своєрідне уведення рішень щодо захисту прав і свобод осіб без офіційного визнання одностатевих партнерств як сімейних союзів, проголошення суспільної терпимості до таких союзів, а з іншого, це категоричне засудження і визнання таких фактичних відносин протиправними [4, с.83].

Тому, зі сторони закону одностатевий шлюб не визнається, а зі сторони моральних якостей, такі відносини слугують інструментом захисту прав осіб з нетрадиційною сексуальною орієнтацією. Значний вплив на дані відносини чинить роз'яснення поняття «сімейне життя» на Європейському суді у контексті ст. 8 Конвенції про захист прав і свобод людини. Суд визначає головним наявність сімейного зв'язку, що поширює поняття сімейного життя на всі випадки спільного проживання, навіть якщо це одностатеві партнерства [5, с. 83].

Особи, які уклали одностатевий шлюб, стверджують, що реєстрація таких відносин є лише юридичною дією, яка не повинна відноситись до певних релігійних норм, а законодавчий рівень повинен слідувати суспільним змінам, що в подальшому має призвести до ліквідації нерівності між людьми. Незважаючи на це, звичайні люди зазначають, що там, де легалізовані одностатеві шлюби, значних змін у суспільстві не відбувалося [6, с. 3].

Отже, з цього можна зробити висновок, що найближчим часом адаптація українського законодавства щодо одностатевих шлюбів, навряд чи зможе знайти своє місце у правових приписах Сімейного кодексу України.

Список використаних джерел:

1. Кожевнікова В. Обмеження права на укладення одностатєвого шлюбу: компаративістичний аспект. Проблеми цивільного права та процесу
Тези доповідей учасників науково-практичної конференції, присвяченої світлій пам'яті Олександра Анатолійовича Пушкіна (м. Харків, 19–20 травня 2017 р.). С. 256-259
2. Ромовська З. В. Українське сімейне право: підручник. Київ: Правова єдність, 2009. 500 с.
3. Культенко О. В., Венгуренко О. В. Передумови виникнення інституту легалізації відносин фізичних осіб з нетрадиційною сексуальною орієнтацією. Держава і право. Юридичні і політичні науки. 2011. Вип. 54. 720 с.
4. Сімейне право України (історія, традиції, сучасність): навч. посіб./за ред. Б. І. Андрусина, С. І. Шимон. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. С. 115–117.
5. Сімейне право України: підручник/за заг. ред. Т. В. Боднар та О.В. Дзери. Київ: Юрінком Інтер, 2016. 520 с.
6. Кравчук А. ESSE NOMO. Несколько замечаний на тему гомосексуальности. Центр «Наш мир», 2000. С. 3.